

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the University of Agricultural Sciences Bill, 1963 as amended, be passed.”

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet after half-an-hour.

The House adjourned for Recess at Twenty-five Minutes past Ten of the Clock and reassembled at Fifty-five minutes past Ten of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಆ ಮನ್ಯದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವಾಸಂಚೆ ನಾನು ವ್ಯಾಯಿಕ್ಕರಾಗಿ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Not now.

Mysore Municipalities Bill, 1962.

Motion to consider

Sri K. PUTTASWAMY (Minister for Municipal Administration).—Sir, I move :

“That the Mysore Municipalities Bill, 1962 be taken into consideration.”

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

“That the Mysore Municipalities Bill, 1962 be taken into consideration.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಮಿಕೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ; ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ನಾನು ಏಧೂ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವಾಗ ಸಾಮಾನ್ಯ.....

Mr. SPEAKER.—Whatever is not on the agenda, cannot be taken up, unless the Hon'ble Member tells me before I come to dais.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಅಗ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ.

Mr. SPEAKER.—I have already expressed it very clearly.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಅಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ, ಸ್ವಲ್ಪ.

Mr. SPEAKER.—I have already expressed myself. That which is not in the agenda will not be permitted to be taken up here. The member may meet me and tell me what it is; I will apply my mind.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, this Bill is coming before the Assembly.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ತಾವು ಅಗತಾನೇ ತಿಳಿಸಿದಿರಿ ; ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲವೆ ಹೊದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು.

Mr. SPEAKER.—Even that matter will have to be discussed with me outside and not now.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ನಾಳಿ ಭಾನುಚಾರ ಇದೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾಷು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಪೂರಿ, ನನೆಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯೆಂದು.

Mr. SPEAKER.—Yes; The member has made that request; I will consider. The Minister will go on now.

11-00 A. M.

Sri K. PUTTASWAMY.—Sir, this Bill seeks to replace seven different enactments which are governing municipal administration in various parts of the State. In this Bill the principles governing municipal administration and town municipalities in the State have been taken in toto. There is only one new feature in this Bill, that is, Chapter 9 which seeks to make a provision for appointment of Improvement Boards and their proper functioning. It has been noticed in the municipal administration of several towns where there are no Improvement Boards, that the development of the town proceeds in a haphazard manner. With a view to make development orderly, some of the provisions of City Improvement Trust Board Acts of Mysore and Bangalore are included. If this Bill is passed into law, it not only provides for uniformity throughout the State in the matter of municipal administration but will also be conducive to the proper development of the towns. I commend this Bill for the concurrence of the House.

Mr. SPEAKER.—There are 7 hours allotted for this Bill. I would like to know how many are desirous of participating. If it is possible for the whips of the parties and a few members to meet together and give me some agreed list, I am prepared to call them and discuss with them and finalise it. The work will thus be co-ordinated. I will now allow the debate to commence. Meanwhile the whips of the recognised parties and one or two others may agree among themselves. Otherwise I will give chances as I choose and members may say that someone has been called and they have not been called. This procedure is adopted elsewhere also.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—Even if the whips give a list, the Chair will have some discretion to exercise its own judgment.

Mr. SPEAKER.—I never surrender my judgment to anybody.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—My suggestion is that you may call members according to your own judgment.

Mr. SPEAKER.—At the same time rules are rules. If there are whips, members should not try to get over the whips and send me slips. If they are dissatisfied there is the leader to whom they could go and complain. Normally I will not take any slips directly from the members.

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—My point was that it was not incumbent upon the Chair to strictly adhere to the list.

Mr. SPEAKER.—I have said that once. It is not a function which I can delegate. It is not possible at all for me to do that. Now, shall I fix a time limit? What is the sense of the House?

Sri S. SIVAPPA.—We have two days. No time limit would be necessary.

Mr. SPEAKER.—Afterwards members may complain that they got less time and somebody got more time.

Sri S. SIVAPPA.—Let us see how the debate progresses.

త్రై. బి. కె. పుష్టియ్ (ముసూరు నగర).—అధ్యక్షరే, ముసూరు రాజ్యద పురస్కారిగాలిగిన సంబంధప్పు విధీయుకు కదిగి మాతనాదుకు కెలుపు అంతగళన్ను తమి గమనకే తరబేకేంచు ఇచ్చిపటుతేనే. నావు ఇదుపేరీగా కూడ నమ్మి సంస్థానదల్లి 1933నే ఇంపాయిందలూ ఈ విధీయుకువన్ను జారియుటిట్లుకొందు ఇదేమే. కాగూ ఇతర భాగ గాంధి బందిరతక్క 6 సంస్థానగాలు మంతు ఇదూ సేరి బట్టి 7 సంస్థానగాలూ కూడ ఒందే ఒందు విధీయుకువన్ను మంచిసిద్ధిల్లి. ఇదరల్లి వేలదలు 14 Chapterగాను ఇద్దుదు ఈగ 16 Chapterగానిగావే. జూకిగె 254 సేక్కు ఇద్దుద్దు ఈగ 356 సేక్కుగానాగివే. ఇదేరూ తిరుపి నోరైదిరే బట్టినల్లి ఎర్రా మిక్కొకాచుక్కే, కింద పినితిల్లి అదనే ఈ ఒందు ఆక్షేస్టి నల్లి మిక్కే సేరిసిద్ధిల్లి ఎన్ను ప్రథమ తేన్నాగి అధ్యవాగుత్తదే. ఈ విధీయుకు ప్రజాప్రభుత్వ తత్కాల్యుగుణవాగి వావాఫాడాగిల్లి ఎంబుదన్ను బిహారివాదదినప హేచ్చెకాగిదే. ఇల్లరితక్క కాగూ ఈ పోరసభియు మంతుగాలాదపరు బిహారి దివసదిలుద రాజికియుదల్లి ఇద్దారే. మంబువాగి అదరల్లి అవయ మ్యూసూరు పొరసభియుల్లి ఎరదు వచ్చేగా కాల పురసభాధ్యక్షరాగిద్దు బేన్నాగి కెలసమాది ఒళ్ళియు కేసరూ కూడ గాలిసిద్దారే. ఇప్పాదరూ కూడ ఇందిన కాలక్కే తక్కకాగే కాగూ ప్రజాప్రభుత్వక్కునుగుణవాగి పినా కానొను బరుత్తదే ఎందు ఆశియున్నిట్లుకొండి ద్వేపు, అదు 7 వచ్చ అచే మేలే ఎను నోరైతాత్త ఇదేవే ఎందరే ఇందిన ఆక్షేపినిదే జింన్ను తిరుగి చించే సితియుల్లియే తండిల్లిఏరై కొరతు ప్రజాప్రభుత్వక్కునుగుణవాగి యావ ఒందు కాలుచేయిలా బరదే ఇర్రావుదక్కాగి విపూడవన్ను వ్యక్తపడినుత ఈశేడ వచ్చ భత్తాయి వాపాచిదచ్చే ఈగ ఇంపు జాగ్రత్త బిందిరువుదు ఒందే ఒందు సంతోషపు కూడ వచ్చేన్నినల్లి బిరుతుత్త ఇదే. 1963నే ఇనియిలు ఈ ఆక్షేస్టిల్లి కూడ కిలోగి ఎన్ను ప్రదన్ను నమూదిసిద్ధే మంబి ధాఇయుల్లే నపాందిసిద్ధిల్లి. నావు తీళదు కొండి ద్వేపు. సిప్ప ప్రజాప్రభుత్వదల్లి సంభికే ఇచ్చిరువ జన 1935నే ఇనియిల్లి ఇంగ్లీష్సువాదియు మాదలు ఇద్దంధ కాలదల్లి ఇద్ద కానొనిన ధాఇయుల్లే ఈ కానొనన్ను రిచిసిద్ధిల్లిరి ఎందు ఒందు ఒందు ఒత్త కేళ్ళబేకాద సంచభ ఒదిగి, తేప్పుటి కమిషన్‌రిగే ఇద్దంధ అధికార పునః అదన్ను continue మాదుత్తా ఇవ్విల్లి. తమగే అనుభవ ఇదే, గౌత్తిదే. కింద మ్యూసూరు పురసభాధ్యక్షరాగిద్ది. పురసభియుల్లి గిరాచి ఆదాగ అధ్యక్షర అధికార, దేప్పుటి కమిషనర అధికార ఒందే ఆగి, అధ్యక్షరిగేరికేకాద అధికార తేప్పుటి కమిషనర క్షేత్ర కోగ్నికుత్తదెయుల్లా ఎందు విపూడపట్టియు తమగే గౌత్తిదే ఇంద్రాలు అనుభవ ఎంద్రూరు కూడ అదే కానొనన్ను తాప వంతుగా బింద పేలులు నపక తందిరువుదకే ఒభారి విపూడపట్టికాగిదే. యావుదే ఒందు కానొను తేగెదుకొండరూ కూడ, పోరసభియుల్లి బిహారి కేనుగాళన్ను సోలుత్తా ఇదేవే ఎందు తీళదిద్దేపే. తిరుగి ఇంధా ఒందు మానుచేయన్ను మండిసిరువుదకే ఒభారి విపూడపట్టికాగిదే. ఇల్లి కౌన్సిలర్సు లిప్పు మాదిరిల్లి 20 సాపిర జననంజీ ఇరతక్క ఒందు పురసభిగే 15 జన కౌన్సిలర్సు 20రింద 30 సాపిరదవరిగే 19 జన, 30రింద 40 సాపిరదవరిగే 21 జన, 40రింద 50 సాపిరదవరిగే 25 జన, 50రింద ఒంద లక్షదవరిగే 27 జన, ఒందు లక్షక్కే మేల్పుట్టు 31 జన కౌన్సిలర్సు ఇరబేకేందు ఈ ఆక్షేస్టిల్లి నమూదిసిద్ధిల్లి. అదరే హిందిన ఆక్షేస్టి చీరే వీఎంయుల్లత్తు. పురసభియువరి ఎప్పు జన ఇరబేకేందు శిఫారసు మాదుత్తారే అదన్ను నద్దార ఒప్పువ ఏర్తియుల్లి జారియుల్లత్తు. ఇల్లి ఒందు లక్షక్కే మేల్పుట్టు కాప్టోర్ రెంపుగే యావ రితే ఇరబేకేన్ను పుదన్ను నమూదిసిద్ధే ఇరువుదక్కాగి ఒభారి విపూడ చ్యక్తపడిసికాగిదే. ఒందు లక్షక్కే మేల్పుట్టు ఎప్పు జన సంప్యేయద్దూరు కూడ తీళ జన కౌన్సిలర్సు ఇరబేకేందు నమూదిసిద్ధిల్లి. కాప్టోర్ రెంపు ఆగబేకాదరే ఎప్పు జననంజీ ఇరబేకేంబుదన్ను నమూదిసిద్దురే ఒభారి ప్రయోజనపాగుత్తద్దు, అనుకూల

ವಾಗುತ್ತತ್ತು. ತಮಗೆ ಪೌರಸಭೆಗಳಿಂದ ಪಡೆ ಪಡೆ ಒತ್ತಾಯ ಬರತಕ ಪರಿಸಿಫಿತಿ ಬದಗುತ್ತ ಇರಲ್ಪಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾಪ್ಯೋರೇಷನ್ ; ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ ಇವೇನೇ ಇರಬೇಕಿಂದು ನಮೂದಿಸುವುದು ಒಹಳ ಒಕ್ಕೆಯುದು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಪೌರಸಭೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಾಪ್ಯೋರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ರೆಸಲ್ಯೂಪ್ಲೆಗಳು ಬಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿರುತ್ತವೆ. ಅದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರು ಕಾಯ್ಎಗತ ಮಾಡಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಕಾಡ್‌ಗ್ರಾಮ ನಾನು ತೀಂಬಾ ಏಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ನೂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಕಾಳ್ಜು 123ಕ್ಕೂ ಹಂದಿ ಅಕ್ಷಾಂಶದಲ್ಲಿ 123ನೇ ಸೈಕ್ಕುಗೂ ಅಷ್ಟೇನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸನವಲ್ಲ. ಈ ಹಂಡಿ ಇದ್ದ ರೂಲು ತುಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರಿಯೂ ತಾನು ಮಾರಾಟಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾಮಾನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಕ್ಕಾಯಿ ವಾಪಿ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೈಸ್‌ನಾನ್ನು ಪಡೆದೇ ಆ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಾನಾನ್ತು. ಅದರೆ ಈ ಕಾನಾನು ಅಷ್ಟೇನೂ ಜಾರೀ ಲದಿಂತಹ ಕಂದುಬರಲ್ಲಿ. ಅದರೆ ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈಗೆ ಏನು ಒಂದು ಹೊನ ತತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಹಾಗಾಯಿತು? ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ಪೌರಸಭಾದ್ಯಕ್ಷರಿಗೇನು ಅಧಿಕಾರಗಳಿರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೂಡಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಈ ಪ್ರಜಾದಿಕಾರ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾಬಿಂದು ಸ್ವಷ್ಟಿಸಲ್ಪಿ ಕಂಡ ಹಾಗಾಗಿದೆ! ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಅಡಿತದಲ್ಲಿ ಪೌರಸಭಾದ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳಿರುತ್ತವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ ಈಗೆ ಆ ಭೂಮೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಯಾವಾಗಿ ನಾವು ಈ ಕರ್ಮಿಪರ ಅಡಿತದಲ್ಲೂ ಆ ನಂತರೆ ಈ ದೇಶ್ಯದ ಕರ್ಮಿಪರ ಅಧಿಕಾರವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ನೂಡಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಒಹಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಚ್ಚನಾಪ್ಪಿ. — ಅದೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಾಳ್ಜು 43 ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಒದನೋಡಿ— “Subject to the provisions of Chapter XIV, it shall be the duty of the President of a Municipal Council...” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದೆ ಅಂತಹ ಅಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪ್ರಚ್ಚಯ್ಯ. — ಈ ಕಾಳ್ಜಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪೌರಸಭಾದ್ಯಕ್ಷರಿಗೇಗೆ ವಿಂಟಿಂಗ್ ನಡೆನುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪು ವಿನಾ ಬೇರ್ಮೇನೂ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದಿರು ನಾನೂ ಕೂಡ ಇದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ವಾಡಿದ್ದೇವಂಬ ವಿಕಾರ ಅವರಿಗೂ ಇದ್ದಿರು ನಾನೂ ಕೂಡ ಇದ್ದೆ. ಅದರೆ ಈಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಇಂಟ್ರೋದ್ವಾರೆಂಟ್ ಸ್ವಿಮ್‌ಮು ವಿಚಾರ ಮತ್ತೊಂದು ಮಹೇನ್‌ನಿಯನ್‌ಡಾಪ್ಪರು. ಅದರೆ ಏರಿದು ತೋನ ಭಾವಾದ್ಯರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ನಷ್ಟ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ ಏನಾ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಈಗೆ ಈ ಕರ್ಮಿನಾರು ಭಾವಾದ್ಯರು ಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಈಗೆ ಈ ಕರ್ಮಿನಾರು ಭಾವಾದ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲಿ ನೋಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಆದ್ಯತೆಯಿಂಬತ್ತು ಅಫ್ ಪರ್ವರ್ ಎಂಬುದರ ಸುಳವೇ ಕಾನ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ 2 ವರ್ವೆಕಾಲ ಅಧಿಕಾರವಾದಿರುತ್ತದೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಿರುವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ದೀತವೆಂದರೆನು ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಗೆಇದ್ದಾಗ್ಯಾ ಈ ದಿವಸ ಇವರೇ ಈ ಪೌರಸಭಾದ್ಯಕ್ಷರಿಗೇ ಪೌರಸಭಾದ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಒಂದು ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಿದಿರುವುದು ತುಂಬಾ ವಿಚಾರದರೆ. ಈಗಲೂ ನಷ್ಟ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾಭಜ್ಞ ಮಾಡಿ ಈ ನ್ಯಾಯೇ ನಂಂತೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಪೌರಸಭೆಗಳಿಗೆ ಅಡಿತ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಸನಲ್ಯೂಪ್ಲೆಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅಪ್ಪಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಯಾವ ಮನ ಜೊಯನ್ನೂ ಕೂಡದೆ ಅರೇಳು ವರ್ವೆಗ್ಗಾಂಡಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲಿಯವರ್ಗಾದರೂ ಒಂದು ಅಕ್ಕಾತೆದ್ದ್ವೆಂಟ್ ನಷ್ಟ ಬಿಂದು ಅರ್ಪುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದು. ದೇಶ್ಯದ ಕರ್ಮಿಪರಿಂದಿಲ್ಲಾ ಜವಾಬಿಲ್ಲ—ಸರ್ಕಾರದ ಮಾಡ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜವಾಬಿಲ್ಲ. ಇಂಥಿಂದಿಂದ ನಮ್ಮೆ ಅದರ ಪ್ರಾಗ್‌ಜೊಯನ್ನು ನಾನಿದ್ದಿವನೆ ಪಾತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಿಂದ ನಮ್ಮೆ ಅನೇಕ ಕೇಸ್‌ನಿಯಗಳು ಕೊಳ್ಳಿತ್ತಿರುತ್ತಿದ್ದು ಅವಕಾಶವಾಗಬಾರದು. ಅದ್ದಿಂದ ಈ ಮನೂದೆಗೆ ವಿಶೇಷ ತಿಂಡಿ ಪಡಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೋಪ ದೋಷಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದೆ ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ದಿವಸ ಈ ಪೌರಸಭೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನಾ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅದರೆ ಇವಗಳಲ್ಲಿ ಇವಾವ ಪೌರಸಭೆಯು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಗ್ರಹಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥ ಪೌರಸಭೆಯ ಮೇಲೆ ಇವರು ಕೂಡಿ ನೋಟ್ಯೆಸ್ ವರ್ಗಾರ್ಗಳನ್ನು ಅವಾರ್ಗಿಣಿಂದು ತೊಂದರೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಬಾಕಿಯವರ್ಗ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿರುವದಿಲ್ಲ. ನೂರಾರೂ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಅನೇಕ ಪೌರಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಕ್ಕಾಗಳು 27-28 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅಡಿಕ್ ಅಗಂಧಾ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರ್ಗ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಯಾವುದು ಅಂಥಾದ್ದಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ತಮ್ಮ ಅಡಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲೇ ಈ ರೀತಿ ಅಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೇನು?

Sri K. PUTTASWAMY.—I am sorry, Sir—the Hon'ble Member being a member of the Municipal Council for such a long time is telling the House that the accounts of the Mysore City Municipality are not audited. He has forgotten the fact that in Mysore City Municipality there is a system of pre-audit and everything is being audited before any expenditure is incurred.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅಡಿತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಭವವಳ್ಳು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಅ ಲೇಕ್ಕಾಗಳು ಪೀಠಾದಿಕ್ ಅಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದಿ ಬಹು ಅಕ್ಷಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ 27 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಲೇಕ್ಕಾಗಳು ಅಡಿಕ್ ಎಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಅಡಿಕ್ ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವೀಗ ಒತ್ತಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ ಈಗ ಅಗುತ್ತಿರುವಂತೆ ದಿನವಹಿ ಲೇಕ್ಕಾಚಾರಗಳ ಅಡಿಕ್ ಅದರೆ ನಾಕೆಂತ ಹೇಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಂಸ್ತೇಗೂ ಒಂದು ವರ್ಷಾಬ್ರೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಡಿಕ್ ಅಗೆಂಬೇಕು. ಅದನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ನಭೆಯ ಮುಂದಿದಲೆಬೇಕು. ಅದರೆ ಈ ಪೀಠಾದಿಕ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಾದೇಶಿಕದ್ದರೂ ಅಯಾಯ ದಿನದ ಲಕ್ಷ್ಯಾಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೇರೆಡಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವೀಗ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಸಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—Again the Hon'ble Member is making a mistake. In a Co-operative Society, it is internal audit. Here, an Officer from the State Accounts Department is there with his staff and every expenditure can be incurred only after he is satisfied that the expenditure is in accordance with rules and it has had the proper sanction.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಾನ್ನಾಲು, ಈಗ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಾತಿರುವ ಈ ಪೀಠಾದಿಕ್ ನಿಸ್ತಾರ ಅನ್ನು ಪುದು ಅಲ್ಲಿ ಈಗ್ಗೆ 3-4 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಾತ್ರ ಹಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುತ್ತೇ. ಅದರೆ ಅದರ ಹಿಂದಿನ 27 ವರ್ಷಗಳ ಲೇಕ್ಕಾಪತ್ರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಅಡಿಕ್ಯಾಲ್ ಕೂಡ ಅಗಿಲ್ಲ. ಅವು ಹಾಗೆ ಖಾಲಿದು ಕೂಡಿಯ ಬಂದಿವೆ. ಈ ಲೇಕ್ಕಾಪತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನೇರೆಡಲು ಒಂದು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗವನ್ನು ನೇರುಸಿ ಏಂತ ಹೇಳಾತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈಗೆ ರಾಧರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಾತ್ತೇನೆ. ಇವರು ತಮಗೆ ಅಗಿರುವ ಪೌರಸಭೆಗಳ ಮೇಲಾದರೆ ಕೂಡಿಲ್ಲ ಹೊರ್ಕಾಸ್ ವರ್ಗಾರ್ಗಳ ನೇರೆಭಿನ್ನಗಳನ್ನು. ಹಾರಿ ಮಾಡಿ ಅವು ಗಳ ಮೇಲೆ ಗರಾಜಿ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೌರಸಭೆಗಳ ಮೇಲೆ ಎಪ್ಪೋ ಪ್ರಕಾರ ಗಳು ಬಂದಾಗ್ಗೂ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಿರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಂಡಿತ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಥ ನಿತ್ಯಿಲುಪುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತುಂಬಾ ವಿವಾದಫಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಚ್ಯಾಕ್ಸ್‌ಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ನಾವು ಅಕ್ಷಯಾಹಾಕರತಕ್ಕ ಮನ್ತ್ರಿಗಳೇನ್ನವೆ ಅವರ್ಗ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೂ ಸಹ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕರುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಈಗ ಈ ಸಂಸಾರಗಳ ಚ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟೆ—

ಅಂದರೆ ಈಗ ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥಾ ಉತ್ತರಕ್ಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಹಾಕಿಬಿಡ್ಡರೆ ಬಿಡಜನರ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲ್ಲ—ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ವಿಚಾರವೂ ಒತ್ತಿಟಿಗಿರಲ್—ಯಾವ ಶ್ರೀಮಂತನೇ ಅಗಲ ಇಷ್ಟ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಕೆಂಪು ಅತ ಉಳಿಯಲು ನಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ನೇರವಾಗಿ ಹಾಕದಿರತಕ್ಕ ಕಂದಾಯಾಗಳು ಬೇರೆ ಇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್ ಇರಬೇಕು. ಜನರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನಕ್ತಿ ಈಗು ವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಂಥಾ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒಂಟು ಮಾಡುವುದ ರಿಂದ ಇದು ಕೆಲವರಿಗೆ ದುರುಪಯೋಗ ವಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾನೂನು ಗಳನ್ನು ದುರುಪಯೋಗವಿಧಿಕೊಳ್ಳಲು ವಂಥಾ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಕಾರದವರು ಬಹಳ ಎಡ್ಡಿರುತ್ತೇಯಿಂದಿರಬೇಕು. ಅದರೆ ಜನರಿಂದು ಇನ್ನೂ ಅಪ್ಪು ಎಡ್ಡಿರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಡ್ಡಿರುತ್ತೇಯ ಅವಕಾಶ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರವೇ ಬಿರುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಪೆಡೊರ್ ನಂಬಿರ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ 100 ಜ. ಗ. ಕೆ 8 ಅಣಿ ಕಂದಾಯಾವಿದ್ದು ಕಡೆ ಈಗ 2 ರೂ.ಗಳ ಕಂದಾಯವನ್ನೇ ಹಾಕಿದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಭಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೂ ಏರದು, ಮಿಗಿಲು ನಾಲ್ಕುರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಹಿಳೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರೆ ನಡನ್ನರು ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸುವದಲ್ಲವೆಂದು ಅಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ವಾಡಿದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯೇದೇ ಆಗಿದ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವಲ್ಲಿರುವರು ಸ್ವೇಚ್ಚಾಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಕಂದಾಯ ಕೊಡ ಬೀಳಿದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಾಲಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷ ಕಳೆದನಂತರ ಅದನ್ನು ಹತ್ತುಪಟ್ಟು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರಿಗೂ ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಮಾರುತ್ತಿರುವ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಇದೆ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಸ್ವೇಚ್ಚಾಗಳಿರುವ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿತು ಮಿಂತಾದುವನ್ನು maintain ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಜವಾಬಾಡಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಮನುಗಳ ಸಮನ್ಯ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಬಾಲ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದನ್ನು discourage ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು. ಹಣವಿರುವವರು ಬಾಲ ಸ್ವೇಚ್ಚಾಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಸ್ವೇಚ್ಚೆ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಏನಾ ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿಬೆಂಬಿದರದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸ್ವೇಚ್ಚಾಗಳನ್ನೇ ಮಾರಾಟವಾಗಿನೆ. ಅದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮನುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಬಿಡಾವಳಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಧ್ಯ ವೇತ್ತಲು, ಒಂದು ಮೈಸೂರು ಬಿಟ್ಟು ವಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಾಲ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಿರುತ್ತಿಜ್ಞನ ಗೊಳಿಸುವ ಗಳಿಂದಿರುತ್ತದೆಯೇ.

ಶ್ರೀ ಬ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ ನೂಡಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ. ಎಂತಾಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಏರದು ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನನ್ನ ಮೈಯಿಕ್ ಅಭಿವೃತ್ಯಾಯಿದಲ್ಲ ನಿದು ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬ. ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಹಿಳೆ ಮಾಂದೆ ಮಾಂದೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡ್ಲಿ ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಮರೆಯುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅದರೆ ನಮ್ಮೆ ಜೀವಿತಯಲ್ಲಿರುವ ಜನ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದ್ದಾರೆ ಏಂಬಿದನ್ನು ಗಳನ್ನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಮಾಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಹಿಂದಿನದನ್ನು ಮರೆಯಿಬಾರದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಿರೀನ ತರಿಗೆ ಕೂಡ ಏವರಿತವಾಗಿದೆ. 3% ನಿಂದ 6½%ಗೆ ಪರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ನಕಾರದವೇ ಒಂದು ತೀವ್ರಾನಕ್ಕೆ ಬಿಂದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಪಾಲನ್ನು ನಕಾರ ಕೊಡುತ್ತದೆ, ಕೆಲವು ಭಾಗ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೂ ಈ ನಿರೀನ ತರಿಗೆಯು ಬಿಗ್ನೆ ಯಾವ ಒಂದು ನಿಪ್ಪತ್ತಿಯಾದ ತೀವ್ರಾನವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಹಿಡಿಲಿಲ್ಲ.

125 ನೆಯ ಕಾಲ್ಡಿನಲ್ಲಿ penalty for invasion ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾಡಿಸ್ತೇಇರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ನಮೂದಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ದಾಯಿಯಿಲ್ಲ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನಾಧ್ಯವಾದ ಮಣಿಗ್ರಾಮ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ನಮುಯಿದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri B. P. KADAM (Karwar).—The Bill brought by the Hon'ble Minister has got decidedly very nice features. The Bill seeks to have one uniform law for the whole State in place of the existing legislations in the various parts of the State. The Bill has got certain features

(SRI B. P. KADAM)

regarding the improvements for the municipal areas, to amalgamate two or more municipalities, one municipality having understanding with another municipality or a taluk board or a village panchayat for the proper implementation of the taxation measures. In the same vein, the Bill has got certain good features for giving protection or creating a cadre of service. In the same vein, it has got certain bad points regarding too much interference by the State Government for appointing certain persons on Committees, who are not legislators and discriminating against a local language of the municipal area, like Marathi or imposing Kannada under the force of law, which cannot be tolerated. In Chapter I, sub-clause (3) of clause 1 says that certain sections will come into force at once and the rest of the provisions of the Act shall come into force on such date as the Government may by notification appoint, one of these Sections which would come into force relate to the municipal employees and certain other matters. I cannot understand how the other provisions will come into force on such date as the Government may appoint and only these sections will come into force at once. There will be some conflict. Here under clause 11, 'Procedure for constitution, abolition, etc., of municipalities' read with clause 10 should require certain clarification and greater attention. Under clause 10, it is said "Naming of municipalities comprising of two or more places." The naming of municipalities also is vested in Government. I do not understand why. If both the municipalities which are coming together for being amalgamated agreed to certain name, I do not understand why such a name should not be accepted. Suppose both the municipalities which intended to amalgamate together cannot come to the conclusion ; then what should be the suggestion to name the municipality. I think the municipality which is having greater population must have a final say and that should be respected. I think that ought to have been the specific provision included in the clause, stating that the amalgamated municipality will go by the name of the municipality having greater population.

Then under clause 11 : " Procedure for constitution, abolition, etc., of municipalities "

" Not less than two months before the publication of any notification declaring any local area to be a city or town municipality, or altering the limits of any such municipality... the Government shall cause to be published in the Official Gazette, in English or Kannada,....."

I want to suggest that the language of the locality must also be respected. For example, along with Kannada, Tamil also must be recognised. In our area in northern taluks of Karwar and Belgaum, Marathi also was a language recognised by the then Bombay Government and still it stands recognised. The Karwar Municipality passed a resolution in 1948 that the official language must be Marathi and all

the notices, etc., must be issued in Marathi because the public understand it easily. In Belgaum, Marathi is the language spoken for the last 400 years and I feel that due recognition to this must be given and unless this Government learns to adjust things by respecting the minorities, it would operate very harshly and will create hatred which must be avoided.

Clause 13: Constitution of municipal councils. It is rightly stated that due protection shall be given for the scheduled castes and scheduled tribes. That of course is perfectly laudable. It is there in all measures and we will very welcome it. But at the same time some protection by giving certain seats to scheduled castes and scheduled tribes will not raise their status or will not improve their condition. Wherever possible, the other castes must see to it that these people are raised to the position of office bearers.

11-30 A.M.

In this Bill also, women are sought to be given protection. It is not necessary. In the Constitution no protection is given to women specifically. Women go along with men and as many women as desire get elected in the municipal bodies and special provision for women is not necessary under the present conditions.

Under Clause 14, there is a provision for appointment by Government when councillor is not elected. I do not understand why Government should come forward to nominate a person or appoint a person when there is a failure. As a matter of fact, usually there is competition. If by misunderstanding or by non-publication in the Gazette or want of due publicity, nominations are not coming forward, what best Government could do is to give a chance and some discretion to the Deputy Commissioner or Divisional Commissioner to extend the period of time so that a fresh nomination can be called forth. Otherwise, persons who are appointed are usually politically unemployed people and on many occasions people without an integrity spoil the whole show of the municipality. Even if Government says that appointment is necessary, they would be good enough to see that people who have vast experience in local self-government, people with a non-political bias are appointed. Because, these conditions are vital and they will build up local self-government in its proper stature.

As I said a minute earlier, reservation of seats for women is not necessary and that is not a good feature at all. They are getting it under the Constitution and also under the Peoples Representation Act.

Under clause 19, there is a provision for appointment by Government of a special officer for the municipal council by notification in the official gazette to discharge their duties and perform functions. This is a very repugnant measure; I cannot understand why this provision should be there. As a matter of fact, it is not practical to hold general elections. As a matter of fact, in respect of local self-government, the tenure of office must be for 3 or 4 years and there must be general elections and there should not be any postponement of elections unless there is any epidemic or riot. If there is a riot, it can be controlled within a couple

(SRI B. P. KADAM)

of days and in the event of an epidemic, that also can be controlled because modern means to control that is also within our reach. Therefore, what I apprehend is that this provision for appointing a special officer will be lavishly resorted to in certain cases where the municipal bodies are not under the control of the ruling party. Care should be taken to see that this provision is not resorted to improperly.

Under clause 29, sufficient measures are taken to avoid corrupt practices. I support the provision. Under Item (6) the serving of liquor in any meeting is prohibited. I support this provision. We want to see that elections to the local bodies are conducted in a noble way and there should not be any corruption as such. These provisions are there in almost every Act pertaining to local bodies and even in the Representation of People's Act; but what we find is, there is undue influence, bribery and all such things. Merely placing these provisions in the Statute Book will not help us. Government must pay due attention to see that every candidate who resorts to such things is pursued by the C. I. D.s., the Police Department people and evidence against him must be secured and he must be disqualified. What we find is that people of degraded character, people who are guilty of misappropriation of funds and people who spend lavishly can get elected to the local bodies. A number of smugglers have succeeded in getting elected to local bodies to raise their status, to get recognition from Government to see that they are not hauled up under the extraordinary provisions in the existing Police Act.

They have spent not less than three thousand rupees to get elected for a Village Panchayet. They are prepared to spend even ten thousand to get elected as officer bearers. Care must be taken to eliminate such people.

Sri K. PUTTASWAMY.—I agree with the member. Will he suggest a way?

Sri B. P. KADAM.—Sir, everybody knows it; prosecute them; create evidence.

Sri K. PUTTASWAMY.—This Government is not in the habit of creating evidence.

Sri B. P. KADAM.—I do not mean manufacturing evidence; correct evidence must be created. Then, Sir, clause 41 is very vague. We do not understand how it will be used. Taking the dictionary meaning, it will not take us further. Therefore, it will be necessary to see that this provisions are not resorted to and if resorted to, they must be done very wisely. In our area, there has been an organised effort to protect the interest of the Marathi speaking people. So, wherever possible, we have passed resolutions but these resolutions, under the existing Act, are not sent by the local authorities. I am afraid that the Deputy Commissioners and other officers may say that these people are interrupting and they may resort to this provision. Therefore, 41(1) is totally vague and I apprehend lot of mischief and

evil intention out of this clause. Then, there is provision for the Government to appoint or nominate office-bearers in case the Municipalities fail to appoint within the scheduled time. Under this clause also, I feel, there will be considerable hardship. On account of some misunderstanding, it may not be possible to elect office-bearers in time. Therefore, to create healthy atmosphere, it is desirable that the District Officer should persuade the Municipality to elect the office-bearers within a scheduled time. I feel one month's time would not be unreasonable. I am sure it will create good precedent for the office-bearers to run the administration very efficiently.

Sir, Clause 63 is a repugnant clause. I do not know why the Council should consist people who are not Councillors. This provision may be used to bring in some of the defeated members into the Municipal Council. This provision must be deleted.

Again, under Clause 66, under the proviso, reference is made only to English and Kannada and not to the local language. The local language like Marathi must be respected. Otherwise, it would be very difficult for the people in our area. The local bodies have passed resolution that the proceedings must be in a particular language. Then, Sir, there is a provision to get the opinion of the office-bearers by circulation. This will defeat the very purpose of democracy. Decisions must be arrived at after full deliberation and discussion. Clause 67 is a welcome measure and in my opinion such a clause is necessary because in certain places there are organised efforts to defeat the taxation measures. Under Clause 71, the Divisional Commissioner ought to have been given certain powers. Therefore, I feel that this power can well be vested in the Deputy Commissioner and where the amount exceeds a prescribed limit, it can be with the Divisional Commissioner. It is not necessary that Government should appear in the picture so often. This kind of interference of officers is quite welcome for it is possible that on account of quarrels between factions in the Municipality, evil motives may arise to favour some against some others.

Under Clause 74 there is a good provision, which I wholeheartedly support. Sub-clause 2 provides that the Councillors and staff shall be responsible for neglect, wastage etc., on account of their misconduct. Many of these people escape punishment on the ground that they did things in 'good faith' or in pursuance of a public duty. Thus, they enrich themselves or give favours to others at the cost of the public exchequer. In such circumstances, this provision is sublime. Government should take note to see that all the concerned people are fully aware of this provision.

Under Clause 77 the councillors are deemed to be public servants. This is a special feature and a welcome feature. The councillors should not escape on the ground they are doing public service.

Clauses 223 to 227 are all good provisions and deserve to be supported. They lay special stress on the cleanliness of the city. Specially intentionally creating dirt and creating mischief are said to be punishable. Government should implement these provisions ruthlessly.

(SRI B. P. KADAM)

In Clause 195 there is a provision for granting permission for establishing factories. The Municipality can give such permission. Unfortunately there are factions in the municipalities and the promoters of the factory are people who are very opulent and they bribe the factions and get the permission. Such permission should not be given in places where the population is thick and starting of factories would endanger the health and safety of the people. There are certain instances where rich businessmen have taken advantage of the groupism and faction in the municipality and obtained permissions for establishing factories. Afterwards the matter was raised before the Deputy Commissioner by the people of the locality and the D.C. after looking into the records revoked the permission. Therefore, I feel that power to grant such permissions should not vest in the municipality. The provision has often been misused in the past. The D.C. should grant such permission.

Mr. SPEAKER.—Does the Hon'ble Member want to divest the municipality of that power?

Sri B. P. KADAM.—Yes, Sir.

Section 339 creates a Local Government service. This is a very healthy, welcome and novel measure. In Bombay such a service does not exist. It gives protection and special status to the municipal officers and employees.

With these words I welcome this Bill subject to certain changes which I have suggested.

† శ్రీ గోవాల నారేన్న (మండిబిల్డరీ).—సాధ్యము, ఈ గంపారసభగాలు నంబంద ప్రాపం మనుషులు బిభజ పార్చమయిపువాదుదు. జిల్లా రాజ్యాద్లు బేరె బేరె వివిధ న్యాయిలు ఆడలితపన్ను నావు యాద ద్వారా యింద నేఱదుక్తేప్రాందరీ, పంచాయితి రాజ్యాందు కరేదు ఆ రాజ్యాపన్ను కుప్పలక్కు కోరికడేవేయో ఆ ద్వారా యింద నేఱదుక్తేప్రా. ఆ ద్వారా యింద ఈ నగర పోరసభగాలు నుండి నిసిద ఆ మనుషుల కేచ్చు పార్చమయిపుతెయ్యన్న పడదిదే ఎంబుదు న్యాయ్. ఈ విభాగాద్లు హేల్మూవ్యాదాదర సకార ద్యేంద్రియాల సాధువుల ప్రాందు నారూతా ఇదు. ఈ మనుశుల కుప్పలు ఇందు ఇష్టమయిగే ఆ ప్రాపర్ రిసెంట్, లోకేషన్స్ గమన కుప్పలు దేవేయిలు ఎంబ ప్రతీ యిను నావు నేఱదేబేకాగిదు. స్వయం అధికార లాభంద సంస్కేరణన్న రచినుపొగ, అప్పగాలుగే అధికారాదల్లు హేచ్చిన పాలన్ను కొడబేకు. ఏకేంద్రీ హేచ్చిన నగరావాసిగాళు యారు ఆ పోరసభగాలు నేఱిత రాగుతా రో ఆవరు జవాబ్దారియిల్లావరు మత్తు రాజ్యాద ఆడలితపన్ను నాళీ నజీన తక్కువరు మత్తు అనేకరు ఆ సబియ సదస్యరాగువపరే. సాఫ్జినిక జిఎస్సదల్లు స్వయం ఆడలితపన్ను దహినులు బేకాదంథ అనుభవపన్ను పడెయిలు బిము సణ్ణ కారీ ఆ పోరసభ. ఆద్ద రింద నరియాద నమానావశాతగాన్న కల్పిసికొడబేకాదు సకారద జవాబ్దారి.

[Mr. DEPUTY SPEAKER.--in the Chair.]

12 NOON.

ఈ ద్వాష్టాయింద ఈ కాయదేయటి అంధా బిందు అవకాశమన్ని కల్పిస్తిరువుదు కాణుపెద్ది. ప్రతియోందూ ఒందరే సకారద క్షేపాదచే హచ్చుగిచె. ఎట్లి ఆగ్కా బిభ్రాత దసోయ అల్లే లార్మ సకార నామినేశ్వరు ఏందలు అధికార హిందిరుత దే

ನಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಜನತೆಯ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿವಂಥ ಕಾರ್ಯ ಆಗುವಾದೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪೋರ್ಚೆನ್ಸು ಪ್ರದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆಗಿನಾದಿಯ ಫುಟನೆ Constitutionನನ್ನು ನೇರ್ವೆಡ್ಡೆ ಅದರೆ ಒಂದು ದಿವಿಷನ್ ನಲ್ಲಿ ಮೂರರಿಂದ ಇದು ಜನರವರೆಗೂ ಜುನಾವಜೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿನಲ್ಲಿದ್ದುವಂಥ ಜನರು ಇರುವದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾಯಿಬದ್ದುವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಜೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾಗೆ ಅನುಭವನ್ನರು ಯಾರಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರೆ ಯಾರು ಯಾರು ಜನ ನಾತಿರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಗೆಲುವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿರೆ ಹೇಳಿದರೆ ಹೊಲಿಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಮಾಡರಾಗೆ ಆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ವಾದ್ಯ ತದ್ವಾತಿ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾವಜೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರೆ ಬಳ್ಳಿಯದು. ಎರಡು ಅಧಿವಾ ಮೂರು ಸಾಂಪರಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ನಂಭಿಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಚುನಾವಜೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವರ್ಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು ಅತಾಯಾತ್ಮಕ ಎಂದು ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ರೋ ಕ್ರಾನ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಚೆಪ್ಪಿಬ್ಬಿಗೆ ರಿನ್‌ವೆಚ್‌ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕುಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಯಾವ ನಗರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಫ್ನಾ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯ ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ರಿಂತಿ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಭಾಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ Castes ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಚೆಪ್ಪಿಬ್ಬಿಗೂ ನಂತರ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಸರ್ವಿಸ್‌ನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಚೆಪ್ಪಿಬ್ಬಿಗೆ 15% ಮತ್ತು ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಕ್ರಾನ್‌ನ್ನಿಗೆ 3% ಅಂತ ಇದೆ. ಅದರೆ, ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಇಪ್ಪ ಮಾಡಿ ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಚೆಪ್ಪಿಬ್ಬಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ castes ನವರಿಗೇ ಕೊಡಬಹುದ್ದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸರಿಯಾಗುವವಲ್ಲ. ಇಲ್ಲ ಹೆಡ್ರೋ ಕ್ರಾನ್‌ನ್ನು, ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಚೆಪ್ಪಿಬ್ಬಿ ಒಂದೇ ವಿಭಾಗ ಎಂದು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಳೆದ ರೋಕರ್‌ ಹೇಳೇದು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿ ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಜೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಮ್ಮೆ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಮ್ಮೆ ಅನುಭವ ಎಂದರೆ ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಕ್ರಾನ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಚೆಪ್ಪಿಬ್ಬಿ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ನಂತರ ಹೆಸ್ಪೆಲೆಟಿ ಒಂದು, ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಚೆಪ್ಪಿಬ್ಬಿ ನಂತರ ತಮಗೆ ತಕ್ಷ ಪಾರ್ತಿನಿಂದ ಸಿಕ್ಕಲ್ಪಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನರಾಯಾರ ದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅದ್ದಿಂದ ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಕ್ರಾನ್‌ನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಚೆಪ್ಪಿಬ್ಬಿ ಇಬ್ಬರು ಕೂಡ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೊಗುವ ಕಾಲ ಬರುವವರಿಗೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲಿ ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಕ್ರಾನ್‌ನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಕ್ರಾನ್‌ನ್ನು ನವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾದ ಒಂದು ಸಾಫ್ನಾ ಮೂಲಕ ರಿಂದಿರಿಸಿದಿ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಚೆಪ್ಪಿಬ್ಬಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಹೆಡ್ಲಿಲ್‌ ಚೆಪ್ಪಿಬ್ಬಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಫ್ನಾ ವಿನ್‌ಲರಾಗಿದೆ, ಆ ರಿಂತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ದಿಷ್ಟಿಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಕಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕೌನ್‌ಸಿಲ್‌ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಎಂದು ವಿಭಾಗಿ ನುವಾಗಿ 50 ಸಾರಿರದಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯವರಿಗೂ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಎಂತಲೂ, 10 ಸಾರಿರದಿಂದ 50 ಸಾಂಪರಿದವರಿಗೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವದನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಎಂತಲೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಾರದ ವೇಲೆ ತೀರ್ಥಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಮೈಸೂರು, ದಾವಣಿಗೆ, ಮಂಗಳೂರು ಇಂಥಾ ಫ್ರೆನ್‌ಗ್ರೇಡ್ ನಗರಗಳು ಏನು ಇರುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಜನರ ಜೀವನದ ಮಾಜ್ಞೆ, ಕಾರ್ಬಾನ್‌ನೆಗಳು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜರ್ತರ ಕಾರಣಗಳ ದೇಶೆಯಿಂದಾಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ರೂಪುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಡಳಿತ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುತ್ತದೆ. ಮರಾಠಾನಿನಲ್ಲಿ ಫ್ರೆನ್‌ಗ್ರೇಡ್, ಸೆಕೆಂಡ್ ಗ್ರೇಡ್, ಥಡ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮತ್ತು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮೂರು ಗ್ರೇಡುಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮುಲ್ಲಿ ಕೂಡ 1 ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಮೊಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಹೊಂದು ನಗರವನ್ನು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ರೆವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಾಬ್ಜೋರ್‌ರೆವನ್‌ಗೂ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮಾಡುವುದು ಗಳತ್ತು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಜಾವಾಹ್ರೆ ನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ವೇನಾಥಾರಾಜುಹಾಗಿ ಹೇಗೆ ಗಳಿಗಲ್ಲಿ ಹೊರಲು ಇತ್ತು ವಿನೆಂದರೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲವಾಗಿಬೇಕಾದರೆ ಫ್ರೆನ್‌ಗ್ರೇಡ್‌ನಿಗೆ ನಂತರ್ಭಾಗ ಅಧಿಕಾರ ಜೀರುತ್ತತ್ತು. ತಾಗೆ ನಕಾರ್ದರದವರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಮ್ಲೆಫೆಸರ ಮುಖಾಂತರ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ನೀತಿ ನಿಯಮ ಇರುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ನಾರೇನ್ಸ್)

ಅದರೆ ಮಂದ್ರಾನ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳನ್ನು ನೇರಿ ವಾಗಿ ಅವರೇ ಅಡಳಿತ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರೆ ಈಗ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾರ್ಲೋ ರೈಫ್ಲಿಂಗ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಈ ಸಿಳ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಮಧ್ಯ ಒಂದು ಅಂತಸ್ಥನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈಗ ಈ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳೇ ಕೆಲ್ಲಿರುತ್ತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ನಾಲ್ಕು. ಇಂಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಈ ಮೆಂಬರಿಗಳ ನಂಬೀಯನ್ನು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ- ಯಾವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನನಂಬೀಯಿರುತ್ತದೆಯೋ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಂಪಿಲಿರುಗಳ ನಂಬೀ 31 ಇಂಬಿಹುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಇದನ್ನು ಯಾವ ಅಧಾರದ ಪೇರೇ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ್ಯು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾ ನಂಬೀಯಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇಂತಹ್ಯು ಪಾರ್ಶ್ವಿನಿಧಿಯಿರಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕ ಒಂದು ತಳಹದಿ ಪೇರೇ ಇದನ್ನು ನ್ನಾಪ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 36 ಸದಸ್ಯರೂಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇನೇ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾನಂಬೀ ಇರತಕ್ಕ ಅಧಾರದಪೇರೇ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣಲ್ಪಡಿದೆ. ಅದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಜನನಂಬೀ ಅಲ್ಲ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆ. ಅದರೆ ಈಗ ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ 50 ಸಾಮಿರಕ್ಕ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಬಂದು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾನಂಬೀ ಯಿದ್ದರೆ 27 ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂತ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ ಇದ್ದರೆ 31 ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಅದರೆ ಈಗ ಈ 27 ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ 31 ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಯಾವ ನೀತಿಯಾದ ಒಂದು ದಾಖಾಷಘ್ಯಾ ಇಲ್ಲ. ಅದ್ದಿಂದ ಇದು ಅಪ್ಪು ಸಮುಂಜನ ವಾಗಿದೆ ಅಂತ ಕಾಣಪಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲ ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ 20 ನಾವಿರಿ ಜನನಂಬೀಯಿದ್ದರೆ 15 ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂದು, 30 ಸಾಮಿರದೊಳಗೆದರೆ 19 ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂದೂ, 30 ಸಾಮಿರಕ್ಕ ಪೇರೇ 40 ಸಾಮಿರದೊಳಗೆದರೆ 21 ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂದೂ, 40 ಸಾಮಿರಕ್ಕ ಪೇರೇ 50 ಸಾಮಿರದೊಳಗೆದರೆ 25 ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂದೂ - 50 ಕೆ ಮೇಲ್ ಬಂದು ಲಕ್ಷದೊಳಗೆದರೆ 27 ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂದೂ; ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಜನನಂಬೀ ಇರುವಕಡೆ 31 ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೆ ಇದು ಅಪ್ಪು ಸಮುಂಜನವಾಗಿ ಕಾಣುವದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಯಾದ ಪೇರೇ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿರ್ತಿ ಅಧಾರದ ಪೇರೇ ತೀವ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೇಂದು ನಾನಾ ಅಭಿಪೂರ್ಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈಗ ಈ ಭಾರತ ಖಣ್ಣಾವಣಿ ಪ್ರಕಾರ ಅಂದರೆ ಅಂಟಕ್ರೆ 334 ರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಪಾಡಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಈಗ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಹಿಳೆಯರಾಗಿದ್ದರೆ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಪರತ್ತನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅದರೆ ಹಂಡುಳದ ಪಂಗಡಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಕೂಡಿಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಅಂದು ಅಂದು ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಕೆಲವು ಕಾಲ ಪರಿಮಿತ ಇತ್ತಾದೆ ಪರತ್ತಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಈಕೆಲ್ಲತ್ತು ಈ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಆ ಗುಲ್ಬಿಗ್ ಸ್ವೇಧಿಸಲ್ಪಿಸಾಕ್ರಮ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ ಸ್ಥಿರಿಲ್ಲ. ಅವರಿನೂ ಬಿಡಳ ಅಳವಿಡಾದ್ದಾರೆ. ಅವರಿನ್ನು ಬೇರೆಯಿಲ್ಲವು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಿತ್ತಾರೆ ರೆಂಬಿದನ್ನು ಈಗಲೂಸತ್ತ ತಾವು ಯಾರು ಬೇಕಾದೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ದಿವಸ ಈ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈ ರಿಜರ್ವ್ ರಿಂತ್ಯ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಹೊದಿದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಜೀವನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಣಗಳಿಗೆ ಬರಲಿ ಅಳವಾಗಿ ಇಂಬಿಹುದ್ದಿಲ್ಲ ನೋಡಿದ್ದೆ ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಪರತ್ತಗಳನ್ನು ಹಾಕದೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ, ಇವರು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇತರರ ಮುಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬುಂದತನಕ ಈ ಯಾವ ಪರತ್ತಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಕೂಡಿಲ್ಲ ಅದಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲ್ಪಿತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾಲಪರಿಮಿತ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ತಾವೆ ಹೇಳಿತ್ತೇರೋ. ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ನಾರೇನ್ಸ್.—ಹೌದು. ಈ ದಿವಸ ಈ ಅಧಿಕೃತ ಹಾಗೂ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜೀವನಾವಣೆಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ಒಂದು ಕುಮಾರದಲ್ಲಿ ಏನಿಂದೂ ಯಾರು ಅವಾರ ಧನವಂತ ರಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವುದಾದರೋಂದು ರೀತಾಯಾ ಯಾರು ತಾಂಬಾ ಶಕ್ತಿವಂತನಾಗಿರುತ್ತಾನೋ ಅಂಥವನ್ನೇ ನಡ್ಡಾ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೂ ಪ್ರದರಿಂದ ಬೇರೆಯಿವರಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬರಲು ಈ ಪಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದ್ದಿಂದ ನಾವಿನೆರ್ಪೆ ಮೂಲ್ಯ ಬರತಕ್ಕ ವರಿಗೆ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳು ಲಭಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ವೃವಂಧೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ಹೃತ್ಯಿಲ್ಲವರೇ ಈ ದಿವಸ ಮಂದ್ರಾನ್ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಲೋ ರೈಫ್ಲಿಂಗ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಯಿರ್ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಜೀವನಾವಣೆಯಾಗುವಾಗ

ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಚುನಾವಣಿಗೇ ನಿಲ್ಲಲು ಒಂದು ಸಮಾನಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಸುಪಾರ್ಷಕ್ಕರುಗಳು ಚುನಾವಣಿಗಳು ನಡೆಯುವಾಗ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಾದ ಪೆಡ್ಯುಲ್ ಕ್ರಾಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯುಲ್ ರ್ಯಾಫ್ಟಿಬಿನವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಟ್ ಸಂಖ್ಯಾತ ಸಂಗಡಗಳವರಿಗೂ ಈ ನಾನ್ಯಾನ ವಾನಗಳು ಅವರಿಗೂ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿಧಾನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಈ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಸ್ವಾನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೊಚ್ಚೆ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆ ಸ್ವಾನ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಕೆವೆಚ್ಚೆ ಬಿರ್ದೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂತ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ-ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗಳಿಗೂ ಅಲೇರ್ಯೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ದೂರಕಿಣಿಕೆಯಿಂದ ಪೆಡ್ಯಾದೆ. ಈ ಅಲೇರ್ಯೆನ್ಸ್ ಕಾಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ, ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಹಾಗೂ ಈ ನಾನ್ಯಾನ ಸಬ್ ಕಮಿಟಿಗಳ ಫೆರ್ನ್‌ನ್ರಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೂ ಕೊಡಬಹುದೆಂದೀ ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರಾಸ್ ನಷ್ಟೆ ಗಳಿನಾದರೂ ಸಂಭವಿಸಿದರೆ-ಸರ್ಕಾರದ ಮುದ್ದು ದುರುಪಯೋಗವಾದರೆ ಆಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು-ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಕೆಪ್ಲೆಸಿಲರ್ಗಳೂ ಎಲ್ಲರೂ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕ ಈ ಕೆಪ್ಲೆಸಿಲರ್ಗಳೂ ಯಾವುದಾದರೂಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ T. A.; D. A. ಅಥವಾ ಸಿಟ್ಟೆಂಂಗ್ ಧಾರ್ಜು ಎಂತ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಕನ್ವೆರೆಯೆನ್ಸ್ ಅಲೇರ್ಯೆನ್ಸ್ ಅಂತರಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರೆ ಆಗ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ಅಪ್ಪತ್ತಿಕ್ಕೆ ರೆಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಣಗಳಿನಬೇಕೆಂಬ ಆಂತರಿಕ ಅಂಶ ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಪ್ಲೆಸಿಲರುಗಳಿಗೂ ಕನ್ವೆರೆಯೆನ್ಸ್ ಅಲೇರ್ಯೆನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಭತ್ತೆ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಇವರಿಗೇಕ್ಕ ಕೊಡಬಾರದು?

ಅಸ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ನಗರ ಸಭೆ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಾಗ ಆ ಜನ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಎಪ್ಪು ಮಣಿಗೆ ಶಕ್ತಿವಂತರು, ಹೇಗೆ ವಸೂಲಾರ್ಥದಬಹುದು ಎಂದು ನೋಡಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕ್ಕು ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ವಿವರಿತವಾದ ಹೊರೆಯಾಗದೆ ಸ್ವಸಂಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದ್ದ ಕೊಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಅಮೆರಿಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಲಾತಾರ್ಕಿರಿಯವದಿಲ್ಲ, ಜಫ್ಟಿ ಮುಂತಾದ್ದಿನ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅವರು voluntary ಯಾಗಿ ಸ್ವತಃ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಅರಿವು ಬಂದು ಜನ ಭಾಗ್ಯಿತಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆಯೇಕು. ಈ ಸಂಭರ್ಥದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಎಂದರೆ ಸ್ವಾಂತವಾಗಿ ಸಣ್ಣಪ್ರಾಟೆ ಮೆನೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ಅಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತ ಪಡಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಮಾದ್ರಾಸೀನಲ್ಲಿ ಬಿಟಟರು 1920ನ್ಯಾಯ ಇನ್ವಿಟಿಯಲ್ ಕಾಯಿದೆ ರಷಿಸುವಾಗ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದೂವರ ರೂಪಾಯಿ ಎಂದರೆ ವಾಟಿಕ ವರಮಾನ 18 ರೂಪಾಯಿ ಬಿರುವಂಥ ಮನೆಗಳಿಲ್ಲ, ಸ್ವಂತವಾಸವಿದ್ದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 18 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದರೆ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ 400-500 ರೂಪಾಯಿ ನಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ 30-40 ರೂಪಾಯಿ ಬಾಡಿಗೆ ಬಿರುವಂಥ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ವಾಸ ಮಾಡುವಂಥ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಅದಮ್ಮ ಮಣಿಗ್ಗೂ ಸರ್ಕಾರ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶಪಡುವ ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮವಾಯಿತ್ತು, ಕಾರಣ ಈನಾದರೂ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಳಿದ್ದೀರ್ಗವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡರೆ ಅವಸ್ಥಿಗೆ ಸಂಪನ್ಯಾಸಿಲ್ಲದೆ ಮನೆಯನ್ನು ಮಾರಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿರಬಾರದು. ಅಧಿಕಾರ ಮನೆಯ ಯಾಜಮಾನವಾದವನು ತೀರಿಕೊಂಡರೆ ಅಂಶ ಹೆಚ್ಚಿಕ್ಕೆ ಅಬಲರಾಗಿರುವದರಿಂದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಮನೆಯನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ಮನೆಯನ್ನು ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿ, ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕುಟುಂಬಗಳು ಎಪ್ಪಣಿ ಇವೆ. ಈ ಕುಟುಂಬಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಿಸಿಕ್ಕು ವಾಟಿಕ ಅದಾಯ, rental value 400-500 ರೂಪಾಯಾನಮ್ಮೆ ಬಿರತಕ್ಕ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ವಾಸದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಂತ ವಾಸದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ತಿ ವಿನಾಯಿತ ಕೊಡಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉತ್ತಮ ಪಂಚಾಯತ ರಾಜ್ಯ ಒಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೂ ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿವಾಸನಾದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿ ಉತ್ತಮರೂಪ ಜನ ನಾಯಕರನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಈ ಮನುಸಾದೆಯಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸುವಂತೆ ಇದನ್ನು ತಿಂದು ಪಾಟು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನನ್ನ ಮೇಲನ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಲ್ಪಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿನ್ನು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ವರ್. ಗಾಡ (ಜೆಎಕೆರೆ).—ನ್ಯಾಯ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದು ವಿಧಿ ರೀತಿಯ ಕಾನೂನಿಗೆಂದ ಕೊಡಿದ ಪುರಸಭೆಗಳ ಅಡಳಿತಕ್ಕ ನಂಬಿಂಥಪಟ್ಟ ಮನೋದೇಯನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ನಮಗ್ರಾದ ಮನೋದೇಯನ್ನು ತಂದಿರುಪುದಕಾಗ್ಯಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಪೌರಾಡಳಿತದ ಸಹಿವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನ್ಯಾಯ, 13ನೇಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಕಂಟೆಲ್ಲೂಲ್ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದೆರಡು ಮಾತ್ರ ನಾಡಬಿಯನುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಪೌರಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟುರಮಣಿಗೆ ತರ್ಲೊಂದಾಕಿ ಅನಾಂತರಕವಾಗಿ ಪುರಸಭೆಯ ಸಾರ್ವಭಾಬುವುತ್ತದ್ದಲ್ಲಿ ಕುಂದುಕ ತರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಪಾದಿಸಿದ್ದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರ್ಲೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಕಾನೂನಿನ 30ಂನೆಯ ಕಾಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೌರಾಡಳಿತ ಅವರ ಭಾವನೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ executive ಅಭೀಸರನ್ನು ನೇಮುತ ಮಾಡಬಹುದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪೌರಸಭೆಯನ್ನು supersede ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಧಿಕಾರ ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲದೆ abuse of power ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವರ್ತಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ ಹೊದರೆ ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಿಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಬಿರುವಂಥ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉತ್ತರ್ವಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—Abuse of power that is a justiciable matter. Supposing I hold a municipality as having abused its power. Whether they have done so is a matter on which they can as well go to court and get it set aside.

12-30 P.M.

Sri B. L. GOWDA.—Why should he go to court?

“ 300; (1) (a); If in the opinion of the Government a municipal council is not competent to perform the duties imposed on it or undertaken by it by or under this Act or any other law and the Government considers that a general improvement in the administration of the municipality is likely to be secured by the appointment of an officer of the Government as an Executive officer of the municipal council or the Government may by an order stating the reasons therefor published in the official gazette appoint an officer of the Government appoint an executive officer of the municipal council for such period not exceeding two years..... ”

ಒಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆಯ ಇಲ್ಲಿದೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೇಮುಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನೀರು ಇರಬೇಕು, ದೀಪ ಇರಬೇಕು, ಎಲ್ಲ ಚೊಳ್ಳು ವಾಗಿಸ್ತು ರಚಿಸ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಹೀಗೆ ಅಡಕ್ಕೆ ಸೆಕ್ಕೆ 289, 291 ಮತ್ತು 292ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಾನಾ ಸೆಕ್ಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯನ್ನು ವಜ್ಜಾ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ತದಲ್ಲಿಪ್ಪುಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದು ಅಂಥ ಪ್ರಮಾಣ ಕಾರಣವೇನಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಹಿವರನ್ನು ಕೇಳಬಹುನುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳು ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಕರ್ಮಾಂಶ ನಗರಿಯಾದ ದಾಖಲಾಗೆ ಒಂದು ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ. ಅಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ನುವರಾಯ ಏರಡೂವರೆ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆಕ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ವನ್ನೂಲ್ಲಾದುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಿಷ್ಕರ್ಷವಾತವಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಾಲಿಂಬಾವ ಒಂದೆರಮು ಲಕ್ಷ್ಯ ರೂಪಾಯಿ ವರೂರ್ತಾದ್ವಾರೆ. ಯಾರ ಮುರಾಜೂ ಇಲ್ಲದೆ ವರೂರ್ತಾದ್ವಾರೆ. ಹೀಗಿದ್ದೇರೂ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಏಕೆ supersede ವಾದಿಸಾರಿಸಿಂಬು ಮುಸಿ ಪಾರಿಷಿಸುವರಿಗೆ show cause notice ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೂ ಅನ್ನದೆ ದಿನುತ್ತದೆ ಕಾರ್ಯ ಗಳಲ್ಲಿ ತೂರುವೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ underground drainage ಹಾಕಲು ಸರ್ಕಾರ ಬಿಂಗಿಸುವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರೆ ಅವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಾಣುತ್ತ ವಾಟಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಇವರಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಫೇದು ಮತ್ತು ವಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಿಸ್ತೇ ತರುವುನ್ನತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸರ್ಕಾರ ಅಡಿತವಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರುಮಣಿಗೆ interfere ಅಗುತ್ತದೆದರೆ ಹರಿಹರ ಮುಸಿ ಪಾರಿಷಿಸುಲ್ಲಿ ಹಂವಿನ ಮುಸಿಪಾಲ್ ಅಧಿಕಾರ ಹಕ್ಕು ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಾಗಳಿಗೆ ಒಂಮು ಸೇರಿಸಿಸನ್ನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬೇರೆಯಾದು ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರಾಂವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರವ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿಸಿ, ತತ್ತ್ವ ವಾಡಿವಾರೆ ಅನಿವೇಶನಕ್ಕೆ 15 ನಾಲಿರ ರೂಪಾಯಾ ಕೂಪಕ್ಕೆ ಸೆಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣವರ್ತು ಕೊಳ್ಳುವುದು ನರ ಹೂಣಿ ಅರ್ಥರ್ ವಾಡಿ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರ ದನರು ಹಕ್ಕು ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಾಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನೇ ಖಾಯಾದ ವಾಡಿವಾರೆ. ಮುಸಿ ಪಾಲುಗಳಿಗೆ ಬುಡಕ್ಕು ಹೊವಮ್ಮೆ, ಬರಕ್ಕು ಅವಾಯಾವನ್ನು ಕೂಡ ಕಡನೆ ವಾಡಿವಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಗರ್ವಾ ಬೆಂಕ್ ರೀ ಮುಸಿಸಿರಾಲಿಂಗಕ ವ್ಯವಹಾರ ಹೈಕೋರ್ಟೆನವರೆಗೂ ಹೋಗುವವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನೇರಾಗು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕಾನೂನಿನ ಸೆತ್ತನ್ನು 89-90ರಾಜ್ಯಾವಳಿಗಳ ಹೇಗು ತ್ತಿರಾಷ್ಟರವರಿದೆ ಅಗುತ್ತದೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಿರಂತರ ಅವಕಾಶ ವಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise and meet again at 1 P. M. on Monday, the 8th April 1963.

The House adjourned at Forty Minutes past Twelve of the Clock to meet again at One of the Clock on Monday, the 8th April 1963.